

Předkládací zpráva

Vládě je předkládán materiál „Návrh Aktualizace č. 2 Politiky územního rozvoje České republiky“, který byl zpracován v souladu s § 35 odst. 5 stavebního zákona [zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů] a na základě usnesení vlády ze dne 17. prosince 2018 č. 859.

Výše zmíněným usnesením vlády č. 859/2018:

- Vláda schválila materiál: Návrh na aktualizaci Politiky územního rozvoje České republiky z důvodu naléhavého veřejného zájmu - spočívající ve změně označení stávajícího rozvojového záměru z „R43“ na „S43“, jehož hlavním předkladatelem bylo Ministerstvo dopravy (MMR bylo v pozici spolupředkladatele).
- Vláda uložila ministryni pro místní rozvoj úkol - zpracovat předmětnou aktualizaci Politiky územního rozvoje České republiky („PÚR ČR“) a předložit ji vládě v termínu do 30. září 2019.

První aktualizace PÚR ČR, tj. Aktualizace č. 1, byla vládou schválena v dubnu 2015 usnesením vlády č. 276/2015. Jednalo se o řádnou aktualizaci PÚR ČR zpracovanou na základě Zprávy o uplatňování PÚR ČR (usnesení vlády č. 596/2013). V současné době je platná PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 1.

Souběžně s pořizováním návrhu Aktualizace č. 2 PÚR ČR byl pořizován i návrh Aktualizace č. 3 PÚR ČR, týkající se vodního díla Vlachovice, z důvodu naléhavého veřejného zájmu (na základě usnesení vlády ze dne 21. ledna 2019 č. 54) z podnětu Ministerstva zemědělství. Tato aktualizace PÚR ČR má být vládě předložena rovněž v termínu do 30. září 2019.

Na základě požadavků Ministerstva dopravy a Ministerstva zemědělství byly tyto aktualizace č. 2 a č. 3 PÚR ČR pořízeny odděleně.

Předkládaný návrh Aktualizace č. 2 PÚR ČR představuje tzv. mimořádnou aktualizaci PÚR ČR, tj. aktualizaci politiky územního rozvoje z důvodu naléhavého veřejného zájmu, kterou stavební zákon umožňuje v souladu s § 35 odst. 5. V případě mimořádné aktualizace PÚR ČR není vyžadováno předložit vládě Zprávu o uplatňování PÚR ČR, a vláda může také rozhodnout o zkrácení lhůt pro projednávání stanovených stavebním zákonem.

V případě předmětné Aktualizace č. 2 PÚR ČR vláda schválila zkrácení lhůty pro vydání stanovisek ministerstev, jiných ústředních správních úřadů a krajů (v rámci meziresortního připomínkového řízení) o polovinu, tj. z 60 dnů na 30 dnů. Vláda rovněž schválila zkrácení o polovinu lhůt týkajících se veřejného projednání návrhu Aktualizace č. 2 PÚR ČR, tj. z 30 dnů na 15 dnů.

Aktualizací č. 2 PÚR ČR nedochází ke koncepční změně. Jejím obsahem je změna označení stávajícího rozvojového záměru [uvedeného v PÚR ČR v čl. (121) R43: Brno–Moravská Třebová] z „R43“ na „S43“, tj. z „rychlostní silnice R43“ na „kapacitní silnici S43“, jejíž parametry budou teprve stanoveny (tj. zatím bez jasného určení návrhové kategorie).

Tato mimořádná aktualizace PÚR ČR je důležitá pro Jihomoravský kraj z důvodu, aby mohl být zajištěn stavebním zákonem požadovaný soulad plánované aktualizace Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje („ZÚR JMK“) s PÚR ČR (resp. s PÚR ČR, ve znění Aktualizací č. 1 a 2) s tím, že tato plánovaná aktualizace ZÚR JMK má upřesnit a vymezit návrhový koridor pro kapacitní silnici S43 na území JMK, který je v dosud platných ZÚR JMK vymezen jako návrhový koridor a územní rezerva pro dálnici D43.

Důvody naléhavého veřejného zájmu jsou následující:

1. Zabezpečit v rámci navazující územně plánovací činnosti možnost včasného zpřesnění rozsahu územní ochrany rozvojového záměru stavby kapacitní silnice S43 v územně plánovacích dokumentacích dotčených krajů (Jihomoravského a Pardubického), resp. obcí tak, aby mohly být zajištěny potřebné kroky územní a projektové přípravy stavby přeložky kapacitní silnice S43 v úseku D1 – Brno – Moravská Třebová (E461). Zajištěním této mimořádné aktualizace PÚR ČR bude možné urychlit zadání navazujících územně plánovacích dokumentací a dále dokumentací pro územní rozhodnutí, což umožní urychlení výstavby tohoto silničního tahu až o 2 roky.

2. Na základě výsledků technické studie „D43 D1-Kuřim-Svitávka“, výsledků „Územní studie nadřazené dálniční a silniční sítě v jádrovém území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno“, vyhodnocení „Celostátního sčítání dopravy na dálniční a silniční síti v roce 2016“ a dalších studií je požadována možnost upravit tah pozemní komunikace č. 43 v úseku Brno – Moravská Třebová, a to buď ponecháním v kategorii dálnice II. třídy, nebo změnou na kategorii silnice I. třídy kapacitního typu.
3. Zohlednění novely zákona o pozemních komunikacích, která mimo jiné stanovila, že silnice I. třídy, které jsou rychlostními silnicemi a mají směrově oddělené jízdní pásy, nebo jsou zařazeny do transevropské silniční sítě, se považují za dálnice II. třídy. Z dohodnutého „Společného stanoviska“ ze dne 3. března 2016 (Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo dopravy a Ministerstvo životního prostředí) vyplynulo, že záměry označené v PÚR ČR jako „R“ – rychlostní silnice budou považovány za „D“ – dálnice II. třídy, a zároveň v jeho závěru bylo uvedeno, že pokud budou záměry označené v PÚR ČR jako „R“ přehodnoceny na silnice I. třídy „S“, musí být tato věcná změna provedena nejprve v rámci aktualizace PÚR ČR a následně v územně plánovacích dokumentacích.
4. Umožnit co nejrychleji pořízení aktualizace Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen „ZÚR JMK“), kterou bude řešeno dopravní uspořádání v brněnské aglomeraci s cílem podstatně snížit stávající dopravní přetížení brněnské sídelní aglomerace a tím i snížit její hlukového a emisní zatížení. Tato aktualizace ZÚR JMK zároveň umožní vymezit návrhový koridor pro záměr kapacitní silnice S43, neboť v současné době je v platných ZÚR JMK vymezen návrhový koridor a územní rezerva pro dálnici D43.
5. Je potřeba zajistit soulad nyní pořizované aktualizace ZÚR JMK s PÚR ČR. Nyní platná PÚR ČR tento soulad neumožňuje (předmětný rozvojový záměr v ní vymezený má označení „R43“). MMR v současné době začalo s přípravou pořizování další řádné aktualizace PÚR ČR (jedná se o Aktualizaci č. 4 PÚR ČR, o jejímž pořízení rozhodla vláda na základě usnesení vlády ze dne 6. května 2019 č. 315, ke Zprávě o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 1), kterou má MMR vládě předložit do 30. 6. 2021. Její závaznost se předpokládá nejdříve v červenci 2021. Vzhledem k tomu, že nyní pořizovaná aktualizace ZÚR JMK má být vydána do konce roku 2020, lze zajistit její soulad s PÚR ČR pouze tímto předkládaným návrhem Aktualizace č. 2 PÚR ČR.
6. Zajištění náležitých kapacitních a technických parametrů mezinárodního koridoru globální sítě TEN-T E461 (dohoda EHK OSN AGR), jehož důležitou částí je záměr kapacitní silnice S43, včetně potřeby splnění požadavku nařízení (EU) č. 1315/2013 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě.

Ministerstvo životního prostředí ve svém stanovisku (ze dne 29. 11. 2018; č.j.: MZP/2018/710/3546) vydaném na základě žádosti Ministerstva dopravy v souladu s § 33 odst. 1 stavebního zákona sdělilo, že není nutné návrh předmětné mimořádné aktualizace PÚR ČR posuzovat z hlediska jeho vlivů na životní prostředí, jelikož nemůže mít významný vliv na životní prostředí, a proto nebylo nutné zpracovat vyhodnocení vlivů návrhu Aktualizace č. 2 PÚR ČR na životní prostředí a tedy ani vyhodnocení vlivů návrhu Aktualizace č. 2 PÚR ČR na udržitelný rozvoj území. V předmětném stanovisku Ministerstva životního prostředí se dále uvádí, že posouzení vlivů koncepce (v tomto případě územně plánovací dokumentace) na životní prostředí včetně případného posouzení vlivu koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí bude provedeno až na úrovni Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (a také na úrovni Zásad územního rozvoje Pardubického kraje).

V návrhu usnesení vlády k Aktualizaci č. 2 PÚR ČR je v bodě I. uvedeno, že vláda zrušuje body III.1 a III.2 usnesení vlády č. 276/2015, kterým byla schválena Aktualizace č. 1 PÚR ČR:

- Zrušený bod III.1 v původním usnesení vlády č. 276/2015 byl převeden do bodu III.2 v předmětném návrhu usnesení vlády, a to formou aktualizace, to znamená, že je v něm zohledněna nová skutečnost, tj. dokument PÚR ČR, ve znění Aktualizace č. 1, je nyní věcně rozšířen o Aktualizaci č. 2, což dokumentuje jeho výsledný název „*Politika územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizací č. 1 a 2*“.
- Důvodem zrušení bodu III.2 v původním usnesení vlády č. 276/2015 je skutečnost, že v něm stanovené úkoly pro ministryni pro místní rozvoj jsou již splněny.

V rámci meziresortního připomínkového řízení k materiálu, které proběhlo od 4. 2. 2019 do 6. 3. 2019, uplatnilo připomínku pouze Ministerstvo financí, a jednalo se o doporučující připomínku, s jejímž vypořádáním resort financí souhlasil.

Souběžně s meziresortním připomínkovým řízením byl materiál zveřejněn na internetových stránkách MMR, čímž byla dána možnost obcím a veřejnosti uplatnit k němu písemné připomínky v souladu s § 35 odst. 4 stavebního zákona. Veřejné projednání návrhu Aktualizace č. 2 PÚR ČR se konalo v Praze dne 25. 2. 2019. Konečný termín pro podání písemných připomínek ze strany obcí a veřejnosti byl 12. březen 2019. Písemné připomínky uplatnilo celkem 17 subjektů, přičemž 14 subjektů (tj. 82 %) uplatnilo věcně shodné připomínky.

Přehled vypořádání připomínek obdržených v rámci meziresortního připomínkového řízení a písemných připomínek ze strany obcí a veřejnosti je uveden v části VI. materiálu.

Materiál je předkládán bez rozporu.

Předkládaný materiál nemá bezprostřední dopady na podnikatelské prostředí, veřejné rozpočty, ani na rovnost mužů a žen.